

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Mehmet ŞİMŞEK tarafından Anayasa'nın 98. Ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.19/12/2025

Talat DİNÇER

Mersin Milletvekili

Günümüzde nakit para kullanımı neredeyse tamamen ortadan kalkmış, kartlı ödeme sistemi ticaretin vazgeçilmez bir parçası hâline gelmiştir. Vatandaşın kartla ödeme yapmayı tercih ettiği bu düzende, esnaf POS cihazı kullanmaya mecbur bırakılmaktadır. Ancak bu zorunluluk, küçük ve orta ölçekli esnaf için her geçen gün daha ağır bir yük hâline gelmiştir.

Bankalar yalnızca yüksek POS komisyon oranlarıyla değil, POS cihazı için aldıkları aylık kullanım, bakım ve yazılım bedelleriyle de esnafın kazancını doğrudan eritmektedir. Esnaf, sattığı üründen kazanmadan önce hem komisyon kesintisi yapmakta hem de POS cihazı için bankalara düzenli ödeme yapmak zorunda kalmaktadır. Bugün geline nokta, birçok esnaf için POS cihazı bir ödeme aracı olmaktan çıkmış, sabit bir gider kalemi hâline gelmiştir. Zaten artan kira, vergi, enerji ve personel maliyetleri altında ayakta kalmaya çalışan esnaf, bir de bankaların hiçbir ticari risk almadan her işlemde pay aldığı bu sistemle karşı karşıya bırakılmaktadır. Kartlı ödeme sistemi devlet tarafından teşvik edilirken, bu sistemin tüm maliyeti esnafın sırtına yüklenmekte; bankalar hem komisyon geliri elde etmekte hem de cihaz kullanım bedelleriyle kazançlarını katlamaktadır.

Bu adaletsiz düzen küçük esnafı zincir marketler ve büyük sermaye karşısında daha da güçsüz bırakmakta, rekabeti bozmakta ve yerel ekonomiyi zayıflatmaktadır. Esnaf artan maliyetleri karşılayabilmek için fiyat artırmak zorunda kalmakta, bunun bedelini ise doğrudan vatandaş ödemektedir. Esnaf kaybederken bankaların kazandığı bu düzen kabul edilemez ve sürdürülebilir değildir. POS komisyon oranları düşürülmeli, POS cihazı kullanım bedelleri kaldırılmalı ya da makul seviyelere çekilmeli, esnafın emeği korunmalıdır. Bu nedenle POS komisyonları ve POS cihazı kullanım bedelleri konusunda acil düzenleme yapılması artık bir tercih değil, zorunluluktur.19/12/2025

Bu bilgiler doğrultusunda;

1. Bankaların esnaftan aldığı POS komisyon oranlarının üst sınırı hangi kriterlere göre belirlenmektedir?
2. Bankaların POS cihazı için esnaftan aldığı aylık kullanım, bakım ve yazılım bedellerinin yasal dayanağı nedir?
3. POS komisyonları ve cihaz kullanım bedelleri nedeniyle zarar ettiğini beyan eden esnaf sayısına ilişkin Bakanlığınızın bir çalışması bulunmakta mıdır?
4. Bankaların POS işlemlerinden elde ettiği toplam komisyon gelirleri son yıllarda ne oranda artmıştır?
5. Kartlı ödeme sistemleri devlet tarafından teşvik edilirken, bu sistemin maliyetinin tamamının esnafa yüklenmesi doğrumudur?
6. Küçük esnafı korumak amacıyla POS komisyon oranlarının düşürülmesi ve POS cihazı kullanım bedellerinin kaldırılması ya da makul seviyelere çekilmesine yönelik bir düzenleme çalışması yapılmakta mıdır?